

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 807. An & quæ dictorum votorum solennitas sit de essentia status
religiosi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

ñere, & de eo hodieum amplius dubitare non licet, postquam Gregor. XIII. in Bulla *ascendente Domino*. definit, eos, qui absolute probationis bienio vota sua in Societate Jesu emittunt, esse verè & propriè Religiosos, non secus, ac Professos ejusdem Societatis, & alterius cuiuscunq; Religionis, eti; retineant ad tempus bonorum suorum dominium, donec iis renunciare jubeantur, ut re ipsa etiam quod ad dominium, quod de cetero dicto modo vinculum se ita habeat quod ad effectum seu in actu secundo, ac si eo caruissent. Castitas vero statu Religioso essentialis est absoluta, & non sufficit conjugalis, utpote quae non est solius consilii sed præcepti. Less. l.c. q. 1. num. 7. Laym. cit. c. 1. n. 5. Pirk. num. 5. Unde necesse est dicere, quosdam Ordines militares ab Ecclesia approbatos limitatam solum seu conjugalem castitatem profidentes, eti; fortè dicantur personæ Ecclesiastice quatenus gaudent privilegio canonis & fori, verè, absolute ac propriè non esse Religiosos; quia primaria Christi consilia non servant, sed solum secundum quid. Pirk. l.c. Reiffenst. b.t. à num. 32. citantes D.Th. 2. 2. q. 186. a. 4. ad 3. ac dicentes esse communem Theologorum. Contrarium tamen nihilominus tenentibus apud eundem. Nav. L. 3. cons. 11. b.t. & de reddit. Eccl. q. 1. mon. 55. num. 5. & seq. Sanch. L. 4. mor. c. 16. num. 9. Suar. tom. 4. de relig. l.c. 4. num. 26. qui tamen posterior, dum ibidem distinguit, dicendo, esse illos veros Religiosos quod ad statum, non quod ad usum & obseruantiam; eò quod per dispensationem (intellige generalem) Pontificis ducere possint uxores, id inquam non capio, cum Papa videatur non posse dispensare in aliquo quod est de essentia Religionis (quale quid est obligatio abstinenti ab omni actu carnali, adeoque & usu matrimonii) ita ut dispensatus maneat Religiosus. uti idipsum sentire videtur. Pirk. cum Lessio, quem citat.

7. Dicitur denique: *Status ab Ecclesia approbatu*s, intellige, ita ut non tantum modus vivendi simpliciter sit approbatus, sed etiam ut tanquam vera Religio sit approbatus, ita ut per istiusmodi approbationem constituantur in ratione status Religiosi, qualis ante illam non erat. Sanch. cit. c. 1. n. 19. Pirk. b.t. n. 7. quæ approbatio usu & more antiquo siebat ab Episcopis seu locorum ordinariis pro Diocesis suis Papâ non repugnante, uti de quibusdam Ordinibus puta S. Basili, Augustini, Benedicti ab initio non aliter approbatis testantur. Mirand. tom. 1. man. prat. q. 3. a. 6. Rodriq. 99. regui. q. 1. a. 1. Pirk. l.c. apud Reiffenst. num. 10. postmodum tamen ea reservata fuit tanquam una ex causis majoribus soli Papæ, ut constat ex Concil. generali sub Innoc. III. relato in c. ult. de Religio. domib. item ex Concl. generali Lugdum. sub Gregor. X. relato c. unic. ead. in 6. idque ex ea etiam ratione, quod religionum novitas & tanta diversitas confusionem in Ecclesia Dei causare, ac ita ei nocere posset.

Quæst. 807. An & que dictorum votorum solennitas sit de essentia status Religiosi?

1. R Esp. Primò, utiliter prænotando aliqua; ac quod primò quidem, votum simplex aliud esse, quod fit sine mutatione status. nimurum, quod continet simplicem promissionem Deo factam, etiam sola mente conceptum, jure quidem per hoc acquisto promissario, absque tamen translato dominio & traditione rei promissæ, quale est votum castitatis in seculo emissum, vel etiam ingrediendi Reli-

gionem, utpote per quod votens se non tradit actu Religioni, nec transfert se in peculiare dominium Dei. Aliud est votum simplex, quod fit cum traditione, verbis aliis signis externis declarata, & acceptatione ab Ecclesia ejusve ministris loco & vice Dei facta, & per hoc mutatur status hominis, quia fit verus Religiosus juxta cu Bullam Gregor. XIII. Secundò votum dupliciter dicitur solenne, nimurum primò minus propriè pro eo, quod opponitur occulto, & fit publicè coram pluribus testibus, ad maiorem probationem, vel etiam cum aliquo solenni ritu & ceremonia seu forma externa. Secundò propriè ac strictè, pro ut opponitur simplici etiam mutantati statum: estque illud, quod ab Ecclesia nomine & loco Dei acceptatur, per quod in peculiare Dei dominium statumque stabilem, & lego ordinaria perpetuum tranfitur, contractâ utrimque reciprocâ irrevocabili inter votentem & ordinem obligatione, quâ votens seu tradens se Religioni cogitur ab ea non recedere, & Religio è contra eum perpetuò recipere & retinere, ac ita in hac reciprocâ obligatione consistit solennitas hujus voti. Ex qua dein tanquam radice proveniunt alii quidam effectus morales, puta quod lege ordinaria & seclusa dispensatione facta de plenitudine potestatis Pontificis inhabilis efficiatur ad dominium rerum temporalium acquirendum, aut marimonium contrahendum, ita ferè ex Suar. Tom. 3. de relig. L. 2. c. 5. num. 4. & seq. juncto c. 14. num. 10. Pirk. b.t. num. 13. Tertiò: professionem quoque accipi dupliciter, primò, prout abstrahitur à votis simplicibus & solennibus, & dicit solam traditionem sui perpetuam per sua vota, acceptationemque illius ab Ecclesia nomine Dei factam. Secundo, pro illa duntaxat professione, que omni modam indissolubilitatem ex utraque, & prædictas inhabilitates continet. Suar. Tom. 3. de relig. L. 6. c. 1. num. 7. & ex eo Pirk. num. 15. Quartò notandum, emissiōnem votorum, per quam quis efficitur Religiosus, etiam dupliciter sumi, primò, pro ut ea instituta à Christo, præscindendo ab institutione Ecclesiæ, quæ eis solennitatem addidit juxta c. unic. de voto in 6. & sic nihil aliud continet, quam quod dictum de votis simplicibus, nimurum traditionem sui perpetuam & acceptationem Ecclesiæ absque eo, quod hæc reciprocè sit perpetua & irrevocabilis. Secundo prout substat dispositioni Ecclesiæ, quæ pro aliquo tempore, nempe à tempore Gregor. II. ad tempus Gregor. XIII. statuit, ut non nisi solennia vota à quibusvis Religiosis emitterentur, perque ea tantum quis efficeretur Religiosus, quod decretum postea sustulit Gregor. XIII. dum approbat novam Religionem societatis, decrevit in ea etiam per vota simplicia aliquem effici Religiosum. ex quo quoque inferit Suar. l.c. L. 2. c. 11. num. 2. posse Pontificem statuere, ut omnia vota Religiorum constituant Religiosum, essent tantum simplicia, concedendo Superioribus Ordinum, ut possint incorrigibilis aut delinquentes in certis casibus dimittere, & à votis absolvere, etiam non obstante professione solenni antea ab iis editâ; cum solennitas non nisi constitutione Ecclesiastica introducta. his notatis.

2. Resp. Secundò: solennitas votorum non est de essentia illorum in Ordine ad constituendum verum Religiosum. constat ferè ex jam dictis in notabilibus, ex quibus etiam facile solvuntur, quæ in contrarium objici solebant, ut quod, prout dicitur in c. porrectum b.t. & in c. Religio. §. quamvis. de sent. excomm. in 6. Religiosus fiat per professio- nem,

nem, professio autem non fiat nisi per vota solennia; hoc enim, si absolute intelligendum velint adversarii, referendum ad tempora antecedentia citatam Constitutionem Gregor. XIII. postquam non bene ex eo infertur, quod non etiam fiat verus Religiosus emissione votorum simplicium, item quod status Religiosus, qui constituitur per vota solennia, sit longe perfectior, quam qui constituitur per vota simplicia; quia magis stabiliter se quis per ea tradit Religioni, & arctius ei, adeoque & servitio Dei astringitur. nam id verum de majore aliqua perfectione accidentaliter & extrinseca, non vero de intrinseca & essentiali requisita ad statum Religiosum perfectione.

Quæst. 808. An & unde sit Religiosum diversitas & quotuplicis generis esse sint?

1. **R**esp. Ad primum: tametsi Religiosi Ordines omnes convenient essentialiter, hoc est in iis, quæ spectant ad essentiam statutus Religiosi, nimirum in emissione trium votorum, & tendentia ad perfectionem, qui est finis principalis & idem omnium, ut Suar. Tom. 4. derelig. tr. 9. de variet. relig. L. 1. c. 1. num. 3. Less. L. 2. c. 41. num. 16. accidentaliter tamen plurimum differunt, tum ex fine particulari, cuique ordini ex institutione illius proprio, tum ex mediis particularibusque exercitiis diversis, quibus unaquaque utitur ad tria vota substantialia observanda, finemque tam principalem quam particularem consequendum melius. D. Thom. 2. 2. q. 188. a. 1. Suar. L. c. Less. L. c. n. 17. Pirk. b. t. n. 20. unde

2. **R**esp. Ad secundum primò: alia est Religio contemplativa seu monastica, quæ ex prima sua institutione ac fine particulari exercet se in contemplatione rerum divinarum; alia activa, quæ principaliter instituta & ordinata ad opera charitatis & misericordiæ, sive spiritualia, sive corporalia exhibenda proximo, alia mixta, quæ præterquam quod meditationi seu contemplationi dedita, occupatur in operibus caritatis præsertim spiritualibus, seu procuranda salute animarum, docendo, concionando, Sacraenta administrando, atque ex hoc discrimine major minorve Religionum perfectio desumitur juxta D. Thom. 2. 2. q. 188. a. 1. & Canonistas. in c. sane. b. t. cum vita contemplativa sit melior atque perfectior activa juxta illud Christi: *Illaria optimam partem elegit.* & vita mixta preferatur vita contemplativa, & activa seorsim sumptis, ut D. Thom. L. c. a. 6. Secundò Religiones dividuntur in Clericales, Monachales, Mendicantes, Militares. Clericales sunt, quæ principaliter ordinantur ad chorum divinaque officia exactè peragenda, vel ad salutem animarum procurandam. Monachales, quæ per se primò ad istiusmodi ministeria Clericorum non ordinantur, sed vitam purè contemplativam & solitariam profertur. D. Thom. L. c. q. 189. a. 8. ad 2. Suar. 10. 4. derelig. tr. 9. L. 1. c. 7. num. 6. ut constat ex caus. 16. q. 1. Mendicantes, quæ vi instituti sui paupertatem in communione se sustentant nulla possidentes bona immobilia, ex incertis eleemosynis & largitionibus fidelium, sive sponte, sive mendicato factis viventes, quales de jure communis antiquo approbati Ordines sunt Eremitarum S. Augustini, Prædicatorum, Minorum, Carmelitarum prout confat ex c. unic. §. sane. de Religios. dom. in 6. et si aliis earum aliquæ de facto tale genüs paupertatis ex privilegio Sedis Apostolicæ, vel etiam consuetudine, tacito Papæ scientiis & tolerantis consensu approbata, non servent & nihilominus inter Ordines Mendicantes numerentur, ita Suar. L. c. 11. c. 8. num. 3. & 4. Azor. p. 1. L. 12. c. 23. q. 8. Pirk. b. t. num. 22. atque ita in specie Societas Jesu declaratur esse Ordo verè ac propriè mendicans per Bullam Pii V. quæ edita anno 1571. 7. Julii. incipit. *Dum indefinitè idque non tantum ex privilegio, sed ex vi instituti sui juxta quod, ut dicitur in cit. Bulla. bona immobilia possidere nequit, ut id indubitatum de Societate professâ ex confirmatione instituti Societatis, facta à Paulo III. anno 1540. & Bulla Julii III. de anno 1562. idemque disponitur de Coadjutoribus in constitutionibus Societatis. p. 6. c. 2. num. 4. quin & Societatem, prout complectitur scholasticos degentes in Collegiis, habentibus bona immobilia, redditus & census studentium necessitatibus & usibus applicandos, esse Ordinem propriè Mendicantem variis rationibus confirmat.* Pirk. num. 22. vers. solum ergo. Quarum ea est primaria, ex qua ferè ceteræ deducuntur, nimirum, quod una eademque Religioni non possit esse simul diversorum Ordinum, & diverso jure censeri, ne alias potius esset multiplex; scholastici autem unâ cum professis & coadjutoribus formati constituant unam Societatem. Unde non possunt scholastici Societatis dici esse Ordinis mendicantis, sumptuaria denominatione à potiore parte totius corporis, & eam non impediens uno ejus membro seu parte integrali. v. g. in praesente hoc vel illo collegio, & scholasticorum congregatione, habente redditus & bona stabilia. Fagn. in c. in presentia de prob. in 6. num. 81. juncto num. 113. & 114. Pirk. b. t. num. 23. Porro de Ordinibus Mendicantibus in particulari, quo tempore & à quibus singuli instituti, ad quos tanquam principales reducantur, & quorum regulis tantur. vide apud Barbos. Jur. Eccles. L. 1. c. 41. à num. 20. & Reiffenst. b. t. a. 34. Militantes, quæ tribus votis substantialibus editis, vi proprii instituti per se primò ordinantur ad militandam pro defensione Christianæ Religionis & Ecclesiæ. quales sunt Melitenses, seu Sancti Joannis Hierosolymitani, Teutonici & similis, quorum professos esse verè ac propriè Religiosos, cum communis Theologorum tenent Rodriq. qq. reg. tom. 1. q. 5. Mirand. man. pral. to. 1. q. 10. a. 4. conc. 3. Reiffenst. b. t. num. 31. cuius contrarium dictum est supra de quibusdam aliis ordinibus militaribus, servantibus ex instituto non nisi castitatem conjugalem. sunt & quædam aliae Religiones hospitalariae, quæ emissis tribus votis substantialibus, vi instituti sui ordinantur per se primò ad exercendam hospitalitatem, curando, excipiendo peregrinos gratis ex mera caritate erga Deum & proximos de quibus Pirk. b. t. n. 24. remittens ad D. Th. 2. 2. q. 188. a. 2. incorp.

Quæst. 809. Quinam capaces, & quinam incapaces ingredi Religionem?

1. **R**esp. Religionem ingredi, seu Religiosi fieri possunt Christiani omnes, qui ex natura rei aut jure non prohibentur. Et quidem ex natura rei prohibentur infantes, furiosi & amentes; quippe qui propter defectum usus rationis, & qui nunc supponit, consensu & deliberationis vota religiosa emittere non possunt. D. Tho. 2. 2. q. 189. a. 5. Sanch. L. 5. mer. c. 4. num. 53. cum communis Qualiter vero, dum quis sanæ mentis ingressus religionem, tempore Novitiatûs incidit in furorem, tempus furoris computetur in anno Novitiatûs ex Sanch.